

2018. gada 07. maijā
Reģ. Nr. 2.-5.2./67

**Latvijas Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministram
Kasparam Gerhardam**

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
Peldu ielā 25, Rīga, LV-1050

Kopija: Zemkopības ministram Jānim Dūklavam
Finanšu ministrei Danai Reizniecei-Ozolai

Par mikroliegumu kompensāciju sistēmas izmaiņām

Godātais Gerharda kungs,

Latvijas Dabas fonds (turpmāk – LDF) aicina Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministriju (turpmāk – VARAM) sākt procesu, kas uzlabotu un attīstītu Latvijā pastāvošo mikroliegumu kompensācijas sistēmu tā, lai tā būtu efektīva sava uzdevuma pildīšanā – atbilstoši kompensētu zemes īpašniekiem no saimnieciskās darbības negūtos ienākumus un Latvijas valsts varētu aizsargāt savas dabas vērtības.

Diemžēl pašreizējā ikgadējo kompensāciju sistēma, kas atlīdzina negūtos ienākumus ilgtermiņā, neapmierina daudzus īpašniekus, it sevišķi tos, kuru meža teritorijas ir nelielas, un līdz ar to mežsaimnieciskās darbības aprobežojumu noteikšanai ir ievērojama tūlītēja ietekme. Īpašnieku neapmierinātība arī rada spriedzi starp meža nozari un dabas aizsardzības organizācijām un institūcijām, kas apgrūtina dabas aizsardzības mērķu īstenošanu.

Savā darbā arvien biežāk saskaramies ar gadījumiem, kad mikrolieguma izveidošana nav iespējama tādēļ, ka audzes nociršanai jau ir izsniegta ciršanas atļauja. Šādās situācijās aizsargājamās sugas atradni var iznīcināt formāli legāli, ievērojot minimālās prasības dabas aizsardzībā mežizstrādes darbu laikā. Papildus jāņem vērā tas, ka privāto mežu gadījumā nepastāv vienota sistēma, kas izvērtētu dabas vērtības vietās, kurās plānota mežsaimnieciskā darbība, kā rezultātā pastāv ievērojams risks, ka mežizstrādes laikā tiks iznīcinātas aizsargājamo sugu atradnes. To ilustrē pagājušajā gadā LDF īstenotā projekta LIFE AQPOM ietvaros veiktā mazo ērgļu ligzdu uzskaitē, kas parādīja, ka apmēram desmitā daļa no ligzdām, kurām netiek nodrošināta aizsardzība, ir apdraudētas – tās atrodas izciršanai iezīmētos meža gabalos vai arī to

tiešā tuvumā, nerēķinoties ar aizsargājamo putnu klātbūtni, pēdējā gada laikā ir veikta mežistrāde.

Mūsaprāt, vienīgais veids, kā risināt šo situāciju, ir mainīt un uzlabot esošo kompensāciju sistēmu, ieviešot jaunus kompensāciju mehānismus. Mēs apzināmies, ka šis nav ātri un vienkārši paveicams uzdevums, jo prasa veikt izmaiņas sistēmā, kā arī papildu finanšu līdzekļus. Tāpēc aicinām izveidot darba grupu, kuras mērķis būtu panākt šādas – gan dabas aizsardzībai, gan mežu īpašniekiem labvēlīgas izmaiņas. Darba grupas sastāvā aicinām iekļaut VARAM, Zemkopības ministrijas, Finanšu ministrijas, kā arī Dabas aizsardzības pārvaldes pārstāvjus. Arī LDF labprāt piedalītos šīs grupas darbā, lai palīdzētu ar savu pieredzi un idejām panākt pozitīvas pārmaiņas.

Ar cieņu,

Inga Račinska

Latvijas Dabas fonda
Padomes priekšsēdētāja

J. Kuze 67830999